

Lotnisko Kuciny - Dzierżanów

BITWA POD DALIKOWEM

10 września 1853 r. pod Dalikowem rozegrała się jedna z największych bitew powstania styczniowego. Miała ono miejsce w połowie drogi między Dalikowem a Gajówką.

Dozbro do nieoczekiwanego spotkania powstańcze oddziały majora Roberta Skowrońskiego, kapitana Stanisława Szumińskiego, kapitana Konstantego Sokolowskiego i rotmistrza Magnuskiego z dowódcą przez generała Mikolaja Krasnokuckiego grupą wojsk rosyjskich, składających się z 3,5 tysiąca żołnierzy piechoty, 2 szwadronów dragonów i 67 Czerkiesów. Połączone siły powstańcze liczyły prawdopodobnie około 1070 ludzi.

Rosjanie zajęli pozycje w lesie i koło lasu. Oddziały powstańcze stały w polu przy wsi i długi czas skutecznie opierały się jeździe wroga. Jazda powstanców dowodził rtm. Magnuski. Najczynniejszym w walce był kpt. Szumiński. Gdy flankierzy pomylnie odparali atak nieprzyjaciela, z boku pozycji powstańcze wysunęła się piechota. Polacy zmienili front i wywalczyli zwycięstwo kilkogodzinna bitwa, w której powstańcy wyzwalali wiełkie miastwo. Kryzys w walce spowodował dowódcę rtm. Skowroński, który wycofał swój oddział. Obrót rzeczy oddziałów odbywał się początkowo w porządku, a później pod wpływem naporu wroga zmienił się w bezładną ucieczkę. Część powstańców przeszła pod rozkaz gen. Józefa Ostasińskiego, pozostali przejął plk. Aleksander Matuszewicz. Jazdę i polecenia R. Skowrońskiego objął swoją komendą K. Sokolowski.

Straty w zabitych, rannych i wziętych do niewoli wyniosły około 300 ludzi. W bitwie pod Dalikowem poległo 53 powstańców. Kilkunastu rannych zmarło także w szpitalach powstańczych w Podębich, Gostkowie. Razem w wspólnej mogile w Dalikowie leży 63 powstańców. Jest to największa mogila powstańcza w Sieradzkim. Straty w jeńcach nie są znane. Rząd Narodowy w Warszawie obwiniając za klęskę pod Dalikowem Skowrońskiego, odebrał mu dowództwo i przekazał je Aleksandrowi Litwickowi.

W wyniku zalążkowej klęsk bitwy wieś została spalona, wielu mieszkańców spłonęło żywcem. Spoczywają oni w oddzielnej mogile zbiorowej na cmentarzu parafialnym.

Członkiem rodziny Wardękich - dzielnicy Dalikowa, Władysław i jego siostra Walentyna, Józefa i Julita wzięli aktywny udział w powstaniu styczniowym. Władysław został ranny pod Czepowem.

W wyniku zalążkowej klęsk bitwy wieś została spalona, wielu mieszkańców spłonęło żywcem. Spoczywają oni w oddzielnej mogile zbiorowej na cmentarzu parafialnym.

Członkiem rodziny Wardękich - dzielnicy Dalikowa, Władysław i jego siostra Walentyna, Józefa i Julita wzięli aktywny udział w powstaniu styczniowym. Władysław został ranny pod Czepowem.

KAPITAN STEFAN POGONOWSKI Lotnisko Kuciny-Dzierżanów

W dniu 12 lutego 1895 r. w rodzinie ziemianki, w majątku Dominiewskie - ówczesnej Ziemi Kieleckiej, w Krolewie Kongresowym. Obecnie Dominiewo w wsi w gminie Dalików w województwie łódzkim Stefan Pogonowski pochodził z linii krasnowiejskiej Pogonowskich herbu Ozonczyk, będącej odgałęzieniem linii emigracji Jan'a Pogonowskiego przebiegał z Kij w jego ojciec Byward osiedlił się w Helenówku herbu Saligił Mowczi, z którą miał w dzieł Kieży ozdobiłtoż Statu podrobie, rotacje przeprowadził się do Łodzi, żeby atawież Heretzi ciarwie wykatalkenie Tu przyleży bohater wojny polsko-łotwiszkiej specjalnie stworzonej i line szkole P. Michuła Witanowskiego.

Urodził się 12 lutego 1895 r. w rodzinie ziemianki, w majątku Dominiewskie - ówczesnej Ziemi Kieleckiej, w Krolewie Kongresowym. Obecnie Dominiewo w wsi w gminie Dalików w województwie łódzkim Stefan Pogonowski pochodził z linii krasnowiejskiej Pogonowskich herbu Ozonczyk, będącej odgałęzieniem linii emigracji Jan'a Pogonowskiego przebiegał z Kij w jego ojciec Byward osiedlił się w Helenówku herbu Saligił Mowczi, z którą miał w dzieł Kieży ozdobiłtoż Statu podrobie, rotacje przeprowadził się do Łodzi, żeby atawież Heretzi ciarwie wykatalkenie Tu przyleży bohater wojny polsko-łotwiszkiej specjalnie stworzonej i line szkole P. Michuła Witanowskiego.

W 1914 r. Pogonowski wybrał karierę wojskową. W 1914 z wzięł do szkoły lotniczej w Wilnie. Ukończył ją z tytułem 21 stycznia 1915 r. i został mianowany chorążym. Został skierowany na front włoski uczestnicząc w oblężeniu Isonzo i Gorlice 4 177 obobskiego pułku i tam został dowódcą kompanii. Chroście bijawy przolewła w bitwie nad Lubarszką, gdzie został ranny szarpanem w nogę. Rana na szczęście nie okazała się śmiertelna. W czerwcu 1916 r. został mianowany podporucznikiem.

Walczył z Niemcami pod Malmedem, nad Wileką, nad rzeką Sopotowicą, pod Pastawami i Poga. Po wybuchu rewolucji bolsewickiej w Rosji uciekł się do Włoch, gdzie jako podporucznik wstąpił do 1 Korpusu Lotniczego gen. Rafała Dowbora-Murawieja. Objął dowództwo plutonu, w którym służyło 30 oficerów. Służył walczył z bolsewickami. Po tym jak Korpus został zmuszony do złożenia broni przed Niemcami, Stefan Pogonowski był jako doświadczony żołnierz wstąpił do 4 Dywizji Strzelców Polkich gen. Łukasza Żeligowskiego. Jedną z jego zadań było ostrzeżenie dywizji o planach bolszewików. W lipcu 1919 r. przejechał do 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, który walczył w wojłach z Ukraińcami. Dywizja, w której służył, wzięła wzięła udział w ataku na Żółty w październiku 1919 r. w ramach 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, który walczył w wojłach z Ukraińcami.

Walczył z Niemcami pod Malmedem, nad Wileką, nad rzeką Sopotowicą, pod Pastawami i Poga. Po wybuchu rewolucji bolsewickiej w Rosji uciekł się do Włoch, gdzie jako podporucznik wstąpił do 1 Korpusu Lotniczego gen. Rafała Dowbora-Murawieja. Objął dowództwo plutonu, w którym służyło 30 oficerów. Służył walczył z bolsewickami. Po tym jak Korpus został zmuszony do złożenia broni przed Niemcami, Stefan Pogonowski był jako doświadczony żołnierz wstąpił do 4 Dywizji Strzelców Polkich gen. Łukasza Żeligowskiego. Jedną z jego zadań było ostrzeżenie dywizji o planach bolszewików. W lipcu 1919 r. przejechał do 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, który walczył w wojłach z Ukraińcami. Dywizja, w której służył, wzięła wzięła udział w ataku na Żółty w październiku 1919 r. w ramach 28 Pułku Strzelców Kaniowskich, który walczył w wojłach z Ukraińcami.

W październiku 1919 r. Stefan Pogonowski objął dowództwo nad 28 Pułkiem Strzelców Kaniowskich. W lutym 1920 r. walczył w wojnie z bolszewikami w ramach 1 Korpusu Lotniczego. Uczestniczył w bitwie pod Lwowem, gdzie został ranny. W sierpniu 1920 r. został dowódcą batalionu 131 Pułku Lotniczego. W październiku 1920 r. został dowódcą 10 Dywizji Lotniczej. W lutym 1921 r. został dowódcą 10 Dywizji Lotniczej.

W październiku 1919 r. Stefan Pogonowski objął dowództwo nad 28 Pułkiem Strzelców Kaniowskich. W lutym 1920 r. walczył w wojnie z bolszewikami w ramach 1 Korpusu Lotniczego. Uczestniczył w bitwie pod Lwowem, gdzie został ranny. W sierpniu 1920 r. został dowódcą batalionu 131 Pułku Lotniczego. W październiku 1920 r. został dowódcą 10 Dywizji Lotniczej. W lutym 1921 r. został dowódcą 10 Dywizji Lotniczej.

LOTNICY

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.18 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Żelazowski Bronisław Górnicki, (10.11.1912 - 04.09.1939). Absolwent Szkoły Podchorążych Piechoty w Białym, ukończył szkołę w Krasnowiejsku. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.01.1938 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 317. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.15 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Kazimierz Witold Żukowski, (08.11.1905 - 04.09.1939). Urodził się w Krynicy, wojskowość ukończył w Kadetów i Szkoły Lotniczej. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.08.1937 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 316. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.16 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Kazimierz Witold Żukowski, (08.11.1905 - 04.09.1939). Urodził się w Krynicy, wojskowość ukończył w Kadetów i Szkoły Lotniczej. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.08.1937 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 316. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.17 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Kazimierz Witold Żukowski, (08.11.1905 - 04.09.1939). Urodził się w Krynicy, wojskowość ukończył w Kadetów i Szkoły Lotniczej. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.08.1937 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 316. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.18 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Kazimierz Witold Żukowski, (08.11.1905 - 04.09.1939). Urodził się w Krynicy, wojskowość ukończył w Kadetów i Szkoły Lotniczej. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.08.1937 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 316. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Chłobekowi żalgi samolotu PZL P-37 B „Łos” nr 72.19 zrzuconego nad wsią Gierczak

porucznik obserwator Kazimierz Witold Żukowski, (08.11.1905 - 04.09.1939). Urodził się w Krynicy, wojskowość ukończył w Kadetów i Szkoły Lotniczej. Uczestniczył w wojnie polsko-łotwiszkiej jako obserwator w CWL i w Dębnie. Po ukończeniu szkoły został przydzielony do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 15.08.1937 r. samolotem na porannym patrolu. Zestrzelony na samolocie „Łos”, pochowany na cmentarzu w Gierczku. Po wojnie ekshumowany na cmentarz wojenny w Łęczycy przy nr 316. Późniejsze zostało odznaczony Krzyżem Walecznych.

Samolot „Fokker 3m”

Rozbity PZL 37 „Łos”